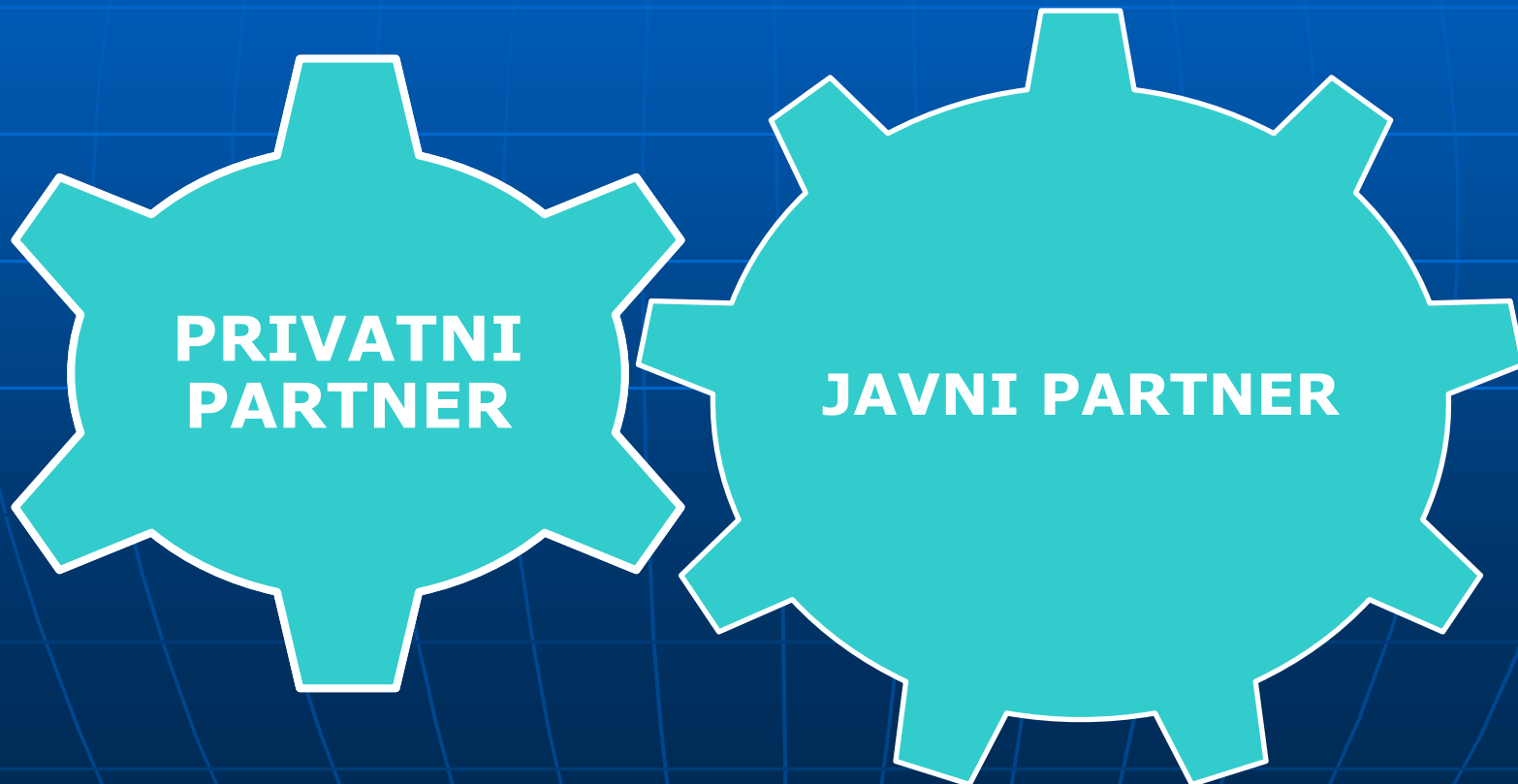

JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS

prof. dr Milan Bjelić

NAPOMENA

Poštovane kolege,

Priložena prezentacija obuhvata materijal predviđen za predavanja za 4. radnu nedelju/sedmicu.

Ovaj materijal je samo orijentacioni podsetnik kao pomoć za izučavanje materije iz predmeta Javno – privatno partnerstvo uz korišćenje udžbenika Javno – privatno partnerstvo (M. Bjelić - izdanje Akademije - 2019), kao i ostale udžbeničke i dr. literature koja vam je preporučena na uvodnom predavanju.

prof. dr Milan Bjelić

Subjekti učesnici u JPP

- **Javni partner** - ovlašćen i zadužen da izvrši procenu potreba od šireg društ. interesa (realizacija usluga ili isporuke dobara od strane PP)
- **Privatni partner** - preuzima rizik izgradnje i rizik tražnje ili rizik raspoloživosti; (kapital i know-how značajan za kvalitetniju realizaciju dobara ili usluga od jav. značaja)

JAVNA TELA (JT) SU:

- 1) drž. organ, organizacija, ustanova i dr. dir. ili indir. korisnik budž. sredstava, kao i organizacija za obav. soc. osiguranje;
- 2) javno preduzeće;
- 3) pravno lice koje obavlja i **delatnost od opšteg interesa**, ukoliko je ispunjen neki od sledećih uslova:
 - da > **od 1/2 članova organa upravljanja** tog prav. lica čine predstavnici JT;

- da > od 1/2 glasova u organu tog prav. lica imaju predstavnici JT;
- da JT telo vrši nadzor nad radom tog prav. lica;
- da JT poseduje > od 50% akcija, odnosno udela u tom prav. licu;
- da se > od 50 % finansira iz sredstava JT;
- 4) pravno lice osnovano od JT, a obavlja i delatnost od opšteg interesa i koje ispunjava ≥ 1 od navedenih uslova

JAVNO PREDUZEĆE

- - preduzeće (P.D.) na koje JT može neposr. ili posr. vršiti **dominantan uticaj** na osnovu **vlasništva, fin. udela** u njemu ili **pravila** kojima je uređeno:
 - (1) poseduju većinu upisanog kapitala
 - (2) kontrolišu većinu glasova po osnovu akcija koje je izdalo to preduzeće (P.D.)
 - (3) mogu imenovati više 1/2 članova uprav., poslovod. ili nadzor. organa tog preduzeća (P.D.)

Davalac koncesije

- 1) **Vlada RS** – u ime RS, JT i predmet koncesije u nadležnosti RS;
- 2) **Vlada AP** – u ime AP, JT i predmet koncesije u nadležnosti AP;
- 3) **skupština JLS** – JT i predmet koncesije u nadležnosti JLS;
- 4) **jav. preduzeće**, odnosno prav. lice ovlašćeno pos. propisima za davanje koncesije

Predlog projekta JPP sadrži:

- 1) predmet predloženog JPP, naznaku geo. područja obavljanja delatnosti JPP i ciljeve projekta
- 2) poslovni plan
(uslove JPP, procenu troškova i analizu dobijene vrednosti u odnosu na uložena sredstva -value-for-money)

- specifikacije o fin. prihvatljivosti JPP za JP
 - specifikacije u pogledu fin. projekta (iz budžeta; od strane međ. fin. institucija, privatno fin. i cena fin.)
 - raspoloživost sredstava,
 - planirana raspodela rizika;

- 3) analizu ekon. efik. predl. projekta;
- 4) vrste i iznose sredstava obezbeđenja koje treba da obezbede partneri;
- 5) uslove, zahteve i način obezbeđenja infrastrukture i usluga korisnicima od strane PP (projektni kvalitet, specifikacije rezultata za usluge ili nivo cena, i sl.);

- 6) inf. o postupku dodele, posebno o kriterijumima izbora i dodele, odabrani postupak dodele, pregled sadržine jav. ugovora ;
- 7) zahtevi u oblasti zaštite život. sredine, uslova rada, bezbednosti i zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenih koje angažuje PP;

- 8) dinamika razvoja projekta - od postupka dodele do početka pružanja usluge ili puštanja u rad objekata ili dr. infrastrukture;
- 9) projektni tim JT- prati ceo projekat i obavlja funkciju konkursne komisije - vrši odabir ponuđača, odnosno ekon. najpovoljnije ponude, uključujući spoljne savetnike

- ***Ulog javnog partnera*** -Stvari i prava
- donacije;
- davanje zemljišta u zakup priv. partneru;
- koncesija;
- pravo građenja;
- prenos vlasništva građevine ili izrađene projektne dokumentacije (uz poštovanje zakon. regulative koja reguliše **raspolaganje pravima i obavezama** od strane jav. sektora)

PRIVATNI PARTNER

- – fiz. ili prav. lice, domaće ili strano ili konzorcijum $1 \geq$ fiz. ili prav. lica (odabrana u postupku jav. nabavke ili postupku davanja koncesije) i koji sa JP zaključuje jav. ugovor, ili u tu svrhu osniva DPN, ili sa JP osniva ZPD

Formiranje konzorcijuma

- – dozvoljeno osim ako JT koje sprovodi postupak iz objektivnih razloga izričito ne predvidi drugačije u konkursnoj dokumentaciji

- **OBJEKTIVNI RAZLOZI** –JT može ograničiti:
- 1) broj članova K ili predvideti ograničenja - struktura K i odgov. njegovih članova;
- 2) promene strukture K nakon pretkvalifikacione faze (zamena članova, pripajanje ponuđača K ili spajanje K ili raspuštanje K);
- 3) izmene kod podizvođača čiji su kapaciteti potrebni ponuđaču ili K da bi ispunio kriterijume za izbor

- Ograničenja moraju biti navedena u jav. pozivu ili u konkursnoj dokumentaciji
- Svaki član K može neposredno ili posredno učestvovati istovremeno samo u jednom K
- Član K ne može učestvovati u postupku dodele kao samostalni kandidat ili ponuđač

- **Privatni partner preuzima:**
- obavezu projektovanja, izgradnje (rekonstrukcije jav. infrastrukture) – sa 1 ili više obaveza – **fin., upravlj. i održavanje**, u cilju pružanja usluga od jav. značaja krajnjim korisnicima iz okvira nadležnosti jav. Partnera
- Svaki od partnera (PP ili JP) preuzima **odgovornost za rizik** kojim može na bolji način da upravlja

DOMICILNI PRAVNI OKVIR

- **Zakon o JPP i koncesijama** ("Sl. Glasnik RS" br. 88/11,15/16 i 104/16)
- **Zakon o komunalnim delatnostima** ("Sl. glasnik RS", br. 88/11, 104/16 i 95/18)
- - **Zakon o javnoj svojini** ("Sl. glasnik RS", br. 72/11,88/13,105/14,108/16,113/17 i 95/18)
- - **Zakon o javnim nabavkama** ("Sl. glasnik RS", br. 124/12,14/15 i 68/15)
- - **Zakon o javnim preduzećima** ("Sl. glasnik RS", br. 15/16)

- **Zakon o lokalnoj samoupravi** ("Sl. glasnik RS", br. 129/07, 83/14, 101/16 i 47/18)
- - **Zakon o finansiranju lokalne samouprave** ("Sl. glasnik RS", br. 62/06, 47/11, 93/12 i 95/18)
- - **Zakon o privrednim društvima** ("Sl. glasnik RS", br. 36/11, 99/11, 5/15, 44/18 i 95/18)
- - **Zakon o obligacionim odnosima** ("Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89, "Sl. list SRJ", br. 31/93 i "Sl. list SCG", br. 1/03 - Ustavna povelja)
- - **Zakon o opštem upravnom postupku** ("Sl. Glasnik RS" br. 18/16 i 95/18)

- - **Zakon o deviznom poslovanju** ("Sl. glasnik RS", br. 62/06, 31/11, 119/12, 139/14 i 30/18)
- - **Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji** ("Sl. glasnik RS", br. 101/05, 54/07 i 36/10)
- - **Zakon o energetici** ("Sl. glasnik RS", br. 145/14)
- **Zakon o efikasnom korišćenju energije** ("Sl. glasnik RS", br. 25/13)

- - **Uredba o nadzoru nad realizacijom javnih ugovora o JPP** ("Sl. glasnik RS", br. 47/13)
- - **Pravilnik o načinu vođenja i sadržini registra javnih ugovora** ("Sl. glasnik RS", br. 57/13)
- - **Metodologija za analizu dobijene vrednosti u odnosu na uložena sredstva (value-for-money) u javno-privatnom partnerstvu i koncesijama**
- - **Odluka o obrazovanju Komisije za javno-privatno partnerstvo** ("Sl. glasnik RS", br. 13/12, 108/12, 44/13, 64/13, 15/15, 80/16 i 5/18)

- Radi pružanja stručne pomoći pri realizaciji projekata javno-privatnih partnerstava i koncesija, obrazuje se Komisija za javno-privatno partnerstvo

- **Aktuelni sastav Komisije za JPP**
- U Komisiju se imenuju:
- 1) za predsednika:
 - – Dragan Stevanović, drž. sekretar u Min. privrede;
- 2) za zamenika predsednika:
 - – Andrijana Jovanović, predstavnik Min. finansija;
- 3) za članove:
 - – Miodrag Poledica, drž. sekretar u Min. građ., saobraćaja i infrastrukture;
 - – Mirjana Filipović, državni sekretar u u Ministarstvu rudarstva i energetike;

- - **Aleksandra Damnjanović, državni sekretar u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture;**
- - **Branislav Atanasković, vršilac dužnosti sekretara Ministarstva zaštite životne sredine;**
- - **Ognjen Bjelić, pokrajinski sekretar za regionalni razvoj, međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu;**
- - **Isidora Burić, Grad Beograd;**
- - **Ivana Janačković, Ministarstvo privrede**

Zakon o JPPiK ("Sl. Glasnik RS" br. 88/11,15/16 i 104/16) i **Zakon o javnoj svojini**

– **javno telo -davalac koncesije**

- 1) Vlada RS
- 2) Vlada AP
- 3) Skupština JLS
- 4) Javno preduzeće

Saglasnost Vlade RS, javni partner
Republika ili drugo javno telo

Mišljenje **Komisije za JPP**-predlog za
zaključenje ugovora o JPP

NAČELA U ZJPPiK

- *1) zaštite jav. interesa* obaveza JT da pri ostvarenju prava priv. lica vodi računa da ostvarenje tih prava nije u suprotnosti sa zakonom definisanim jav. interesom
- *2) efikasnosti* - postupak zaključenja jav. ugovora i izbora PP sprovoditi u rokovima i na način propisan ZJPPK i ZJN, sa što manje troškova vezanih za postupak

- **3) transparentnosti**- obaveza oglašavanja namere zaključenja jav. ugovora sa ili bez el. koncesije, mogućnost ponuđača da izvrši uvid u podatke o postupku dodele jav. ug. i sl.
- **4) jednakog i pravičnog tretmana** - zabrana diskriminacije učesnika u postupku dodele jav. ugovora i izbora PP i obaveza da učesnici u postupku imaju potpune i tačne informacije o postupku, standardima i kriterijumima izbora PP

- **5) slobodne tržišne utakmice** - zabrana ograničavanja utakmice između učesnika i obavezu prihvatanja svih učesnika sa odgovarajućim tehn., fin. i dr. stručnim kvalifikacijama
- **6) proporcionalnosti** - svaka mera preduzeta od strane drž. organa, ili dr. lica, mora biti min. potrebna i srazmerna jav. interesu koji se takvom merom nastoji zaštititi

- **7) zaštite životne sredine** – def. ZZŽS – nač. integralnosti, nač. prevencije i predostrožnosti, nač. očuvanja prir. vrednosti, održivog razvoja, nač. odgovornosti zagađivača i dr.
- **8) autonomije volje** - sloboda ug. strana da u skladu sa ZJPPK, ZOO i dr. propisima i dobrim posl. običajima, međ. prava i obaveze urede po svojoj volji

- *9) ravnopravnosti ugovornih strana*
- podrazumeva da se uzajamni odnosi subjekata u javnom ugovoru zasnivaju na njihovoj jednakosti i ravnopravnosti njihovih volja

Predlozi projekata JPP (sa ili bez el. konc.)

- Gradski/prigradski prevoz
- kom. del. upravljanje otpadom
- javne parking garaže (podz. gar. i parkirališta)
- javna rasveta - štedljive "LED" svetiljke
- proizvodnje i distribucije toplotne energije
- lokalna putna infrastruktura
- poveravanje obavljanja kom. del. - dimničar.
- snabd. stan. lekovima, pom. lekov. i med. sredstvima

- fin., razvoj kroz izgradnju i rekonstrukciju, održ. i upravljanje infrastrukturom AD ANT Beograd i obav. delat. operatera aerodroma
- fin., revitalizacija, upravljanje i obavljanje farm. del.
- projektovanje, izgradnju i upravljanje postrojenjima za prečišćavanje otpadnih voda
- usluga održavanja grobalja

- Ukupno 170 – videt i spisak projekata na Sajtu Komisije za JPP - www.ppp.gov.rs

Analiza opravdanosti primene JPP projekata

- **A) *Vrednost za novac (Value for Money – VfM)***- optimalna kombinacija ukupnih troškova (za sve vreme trajanja JPP projekta) i kvaliteta proizvoda ili jav. usluga radi zadovoljenja potreba korisnika
- - ne predstavlja izbor između proizvoda i usluga zasnovan na najnižoj ponuđenoj ceni

Ključni pokretači VfM:

- - optimalna alokacija rizika između strana
- fokusiranje na celoživotne troškove imovine
- strogo definisan prenos rizika onim stranama koje su za to odgovorne
- rok važenja ugovora odrediti uzimajući u obzir razdoblje unutar koga JP može razumno predvideti potrebe za uslugama koje su predmet nabavke

- *B) Poređenje troškova javnog sektora (Public Sector Comparator – PSC)*
- odnos troškova za sve vreme trajanja JPP i troškova koji bi iziskivala realizacija izgradnje određenog objekta ili pružanje odg. jav. usluga fin. iz budžeta
- upoređuju se sa ponudama PP –uvid koliko bi projekat koštao državu (ako ga sama realizuje)

■ DIREKTNI TROŠKOVI:

- **kapitalne troškove** npr. za projekt.i izgradnju novog objekta, nabavku opreme i kupovinu ili zakup zemljišta, ost. troškovi razvoja i sl.
- **kapitalne prihode** npr. iz prethodne prodaje (zakupa i sl.) objekta koji nije vezan uz pružanje usluga
- **troškovi održavanja** (opreme, rad. snage i dr.)
- **operativni troškovi** (npr. za kadrove dir. uključene u pružanje usluga i sl.)

- **indirektni troškovi**- nisu dir. povezani sa pružanjem usluga, doprinose pružanju usluge (ne uzrokuje isklj. ta usluga):
- **kapitalni troškovi**, za opremu, postrojenja i sl.
- **operativni troškovi** (za utrošenu el. energiju, čišćenje, kanc. materijal i dr.)
- **očekivani prihod treće strane** (smanjuje neto troškove JP- odbiti od troškova PSC, kao što je npr.;
- potreba treće strane za infrastrukturuom
- postoji kapacitet usluga izvan onih koje zahteva JP i sl.